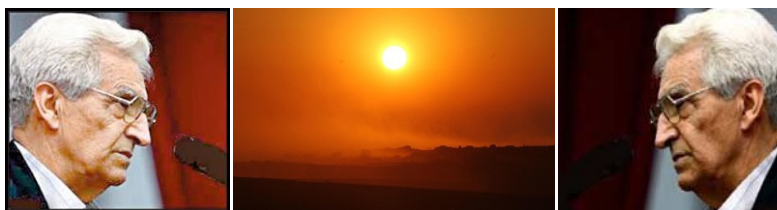

سخن سردبیر

انا لله و انا اليه الراجعون

پروفسور سیدرحیم مشیری استاد دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران و بنیانگذار گروه جغرافیا در دانشگاه آزاد اسلامی روز دوشنبه بیست و سوم فروردین ماه ۱۳۹۴ پس از عمری تلاش و کوشش علمی به علت بیماری در سن ۸۵ سالگی از دنیا رفتند.

ایشان استادی با اخلاق با همکاران و همچون پدری دلسوز و مهربان با دانشجویان خود با چهل سال سابقه مدیریت گروه جغرافیا (بیست سال در دانشگاه تهران و بیست سال در دانشگاه آزاد اسلامی) بودند. حتی با کسانی که به هر دلیلی با ایشان اختلاف نظر و سلیقه داشتند اعم از همکاران و دانشجویان با گذشت و محبت بیشتری برخورد می کردند. از سال ۱۳۴۶ که به عنوان استادیار گروه جغرافیا در دانشگاه تهران همکاری خود را آغاز نمودند تا سال ۱۳۹۴ حدود ۴۸ سال به تعلیم و تربیت فرزندان میهن عزیز در مقاطع مختلف تحصیلی جغرافیا پرداختند و صدها تن از دانش و اخلاق و مدیریت وی بهره جستند.

بنده افتخار داشتم که از سال ۱۳۶۳ با این استاد فرهیخته در دانشگاه تهران آشنا شوم و به جهت تاثیرگذاری ایشان در دانشجویان و از جمله در من حقیر، ادامه تحصیل در این رشته و عضویت در هیأت علمی دانشگاه و نیز تحقیق و پژوهش در حوزه جغرافیای کوچ نشینی که به حق ایشان پدر این شاخه از جغرافیا در ایران به شمار می رود. همچنین تدوین پایان نامه کارشناسی ارشد خود در این زمینه و انتشار دو جلد کتاب بصورت مشترک با عناوین "درآمدی بر اقتصاد کوچ نشینان ایران در سال ۱۳۷۹ و اقتصاد کوچ نشینان در سال ۱۳۸۶" از آن جمله به شمار می روند.

پروفسور سید رحیم مشیری حدود بیست سال مدیریت گروه جغرافیا دانشگاه تهران را در بعد از پیروزی انقلاب اسلامی برعهده داشتند. در سال ۱۳۶۴ در شرایطی که دانشگاه آزاد اسلامی تازه شکل گرفته بود با همکاری برخی از استادان، دوره دکتری جغرافیا را در دانشگاه آزاد اسلامی دوره عالی تحقیقات (واحد علوم و تحقیقات تهران) در این دانشگاه راه اندازی نمودند و در شرایط کنونی در حدود بیست واحد دانشگاهی گروه جغرافیا و در تمامی مقاطع فعال می باشد و گروههای جغرافیا در واحد علوم و تحقیقات تهران، تهران مرکزی، رشت، نجف آباد، شهر ری (یادگار امام)، مشهد، مرنند، لارستان و... از گروه های فعال در سطح دانشگاه آزاد اسلامی به شمار می روند که براساس نتایج مطالعات نگارنده این سطور " دانشگاه آزاد اسلامی در تحولات مثبت جغرافیا"

تأثیرگذار بوده بطوریکه صدها نفر فارغ التحصیل در مقاطع مختلف تحصیلی، جذب هیأت علمی با هرم هیأت علمی قابل قبول و خوب در برخی از گروه‌های جغرافیا با داشتن استاد، دانشیار و استادیار و اشتغال به کار دانش آموخته‌گان جغرافیای دانشگاه آزاد اسلامی در دستگاه‌های دولتی و غیردولتی از نتایج تلاش های این استاد فقید به شمار می روند.

ضمن تسلیت به خانواده استاد فقید دکتر سید رحیم مشیری و طلب مغفرت و آمرزش برای روح آن موحوم و اینکه خداوند توفیق دهد که بتوانیم حق شاگردی را برای تمامی استادان و پیشکسوت جغرافیا و بویژه ایشان به عمل آوریم. در ذیل به معرفی اجمالی استاد پرداخته می شود:

پروفسور سید رحیم مشیری در سال ۱۳۰۹ در سمنان به دنیا آمد. وی دوره ابتدایی را در دبستان هدایت سمنان و دوره دبیرستان را تا پنجم در دبیرستان های پهلوی سابق و دهخدا و دوره ششم را در دبیرستان میرافضلی طی کرد و در سال ۱۳۳۲ برای تحصیل در دوره کارشناسی وارد دانشگاه تهران شد، پروفسور مشیری دوره دکتری جغرافیا را در دانشگاه فرایبورگ آلمان سپری کرد و در سال ۱۳۴۵ موفق به اخذ درجه دکتری تخصصی از آن دانشگاه شده در سال‌های ۱۳۴۵ تا ۱۳۴۶ با سمت اسیستان جغرافیای دانشگاه فرایبورگ آلمان مشغول بکار بود سپس به ایران بازگشت و در سال ۱۳۴۶ استادیار گروه جغرافیای دانشگاه تهران شد. در سال ۱۳۵۴ دانشیار شد و در سال ۱۳۷۲ به مرتبه استادی دانشگاه تهران نائل آمد. وی در سال ۱۳۸۵ به عنوان استاد نمونه کشور معرفی شد.

در طول دوران خدمت در دانشگاه تهران علاوه بر تدریس دروس مختلف در دوره های کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری، مسئولیت‌های اجرایی گوناگون از جمله معاونت مالی و اداری دانشکده ادبیات و علوم انسانی، مدیریت گروه جغرافیا، ریاست مؤسسه جغرافیا، و سردبیری مجله پژوهش‌های جغرافیایی دانشگاه تهران را به عهده داشته است. مسئولیت گروه جغرافیا در مرکز نشر، عضویت در کمیته برنامه‌ریزی جغرافیا در ستاد انقلاب فرهنگی، دبیری هفتمین کنگره جغرافیایی ایران و مدیر گروه تخصصی کارشناسی ارشد جغرافیا در موسسه آموزش عالی غیر دولتی - غیرانتفاعی طبرستان چالوس از دیگر سمت های اجرایی ایشان بوده است. وی از سال ۱۳۷۰ به عنوان عضو وابسته در فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران فعالیت داشته و ریاست شاخه جغرافیای فرهنگستان را به عهده داشتند. ایشان بنیانگذار گروه جغرافیای دانشگاه آزاد اسلامی در سال ۱۳۶۴ بوده و به عنوان مدیر گروه تخصصی جغرافیا با بیست سال خدمات ارزشمندی به دانشگاه و جغرافیا نموده اند.

از پروفسور مشیری چندین کتاب و مقاله و سخنرانی ارزشمند به جای مانده است. ایشان استاد راهنمای بیش از ۳۰ رساله دکتری در دانشگاه تهران و دانشگاه آزاد اسلامی و استاد راهنمای بیش از ۲۰۰ پایان‌نامه کارشناسی ارشد در دانشگاه های مختلف بوده اند. کتابهای مبانی جغرافیای کوچ نشینی، کلیات قاره ها، جغرافیای سیاسی و اقتصادی ایران، روش ها و تکنیک های تحقیق برای جغرافیا، درآمدی بر اقتصاد کوچ نشینان ایران، برنامه ریزی توسعه مناطق عشایری و اقتصاد کوچ نشینان ایران از آن جمله به شمار می روند. سرانجام وی در سن ۸۵ سالگی در سال ۱۳۹۴ دارفانی را وداع گفت.

نصرالله مولائی هاشجین

سردبیر مجله